

ไม้หอม

Fragrant Agar wood

ʔu:t ma.ho:m¹

อุด มะฮ่อม

wood Agar wood

kəmra:-c ^h om	dak	pən	c ^h im	wət	ʔu:t ma.ho:m	tɔ:k.
กะมรา-ชม	ดัก	แป็น	ชิม	วัต	อุด มะฮ่อม	ตอก
PRON.-Chom	3	be	person	search	wood Agar.wood	sell.

dak	na	ʔo:c	ce:w	tɔ:k	p ^h u?	ʔi:n	prak	t ^h iw	kəpi?
ดัก	นะ	โอบ	เจว	ตอก	เพาะ	อิน	ปรัก	ทิว	กะปิช
3	FUT	take	go	sell	when	get	money	buy	Q

t ^h iw	luk	c ^h a:	mɔ:ʔj	nim-nim.
ทิว	ลูก	ชา	มอย	นึม-นึม.
buy	salt	eat	one	year-RED.

kəmra:-c ^h om	dak	wət	ʔu:t ma.ho:m	ʔih	k ^h ah	c ^h iw	dɔ:ŋ	tɔ:	c ^h iw	dɔ:ŋ.
กะมรา-ชม	ดัก	วัต	อุด มะฮ่อม	อิฮ	คัฮ	ชีว	ดอง	ตอ	ชีว	ดอง.
PRON-Chom	3	search	wood Agar.wood	NEG	know	Q	times	PREP	Q	times.

wən	mɔ:ʔj	rādū:p ^h raŋ	dak	kra:k	sa.biaŋ	ce:w	caŋ.nɔ:ʔn - caŋ.nɔ:ʔn
วัน	มอย	ระดู.พรั้ง	ดัก	กราก	ชะเบียง	เจว	จ้งนอน-จ้งนอน
day	one	dry.season	3	carry	food.stuffs	go	oneself-RED

rəj	ʔu:t	ma.ho:m	ce:w	riəj-riəj.	p ^h u?	t ^h əŋ	ʔu:t	ma.ho:m
ร็ย	อุด	มะฮ่อม	เจว	เรื่อย-เรื่อย	เพาะ	ทัง	อุด	มะฮ่อม
look	wood	Agar.wood	go	keep.on-RED	when	see	wood	Agar.wood

kəmra:-c ^h om	dak	kɔ:	wa:ŋ	sa.biaŋ	ʔɔ:ŋ.
กะมรา-ชม	ดัก	ก็	วาง	ชะ.เบียง	ออดู
PRON-Chom	3	LNK	put	food.stuffs	keep.

həj	dak	kɔ:	ʔo:c	kəta:n	bɔ:ŋ	nɛ:m	ma.ho:m	rəj	tɛ:	kɔ:
เฮย	ดัก	ก็	โอบ	กะตาน	บอง	นึม	มะฮ่อม	ร็ย	แต่	ก็
NSIT	3	LNK	take	axe	pierce	tree	Agar.wood	look	but	LNK

ʔih	ʔi:n	kɛ:n	ʔih	ləj.	kəmra:-c ^h om	dak	kɔ:.ləj	ce:w	tɔ:	wic.
อิฮ	อิน	แก่น	อิฮ	เสย.	กะมรา-ชม	ดัก	ก็.เสย	เจว	ตอ	วิจ.
NEG	get	core	NEG	SP.	PRON.-Chom	3	LNK	go	PREP	more.

¹ *ʔu:t mahɔ:m* in Chong or *kr̥itsanǎ:* tree in Thai is a kind of large evergreen tree of the *Aquilaria Crassna* species, found mostly throughout Southeast Asia. The core of Agar wood has been used for medicinal products, perfume and incense, especially for exporting to countries in the Middle East.

dak ce:w pa:k nɔːŋ cuh hup tʰiŋ pʰriː lík ce:w riəj-riəj.
 ดัก เจว ปาก น่อง จย ฮูป ทิ้ง พรี ลีค เจว เร็ย-เร็ย
 3 go up mountain down valley enter forest deep go keep.on-RED.

kəmraː-cʰom dak ce:w ka:c ŋaːʔ jaŋ.ʔih dak kɔː ʔih kʰah tua.nɔːn.
 กะมรา-ชม ดัก เจว กัจ จาย ย้ง.อิช ดัก ก็ อิช คัช ตัว.นอน
 PRON.-Chom 3 go near far Q 3 LNK NEG know myself.

kətuːc kəmraː-cʰom dak kɔː ʔit kʰə:m ʔu:t ma.hɔːm.
 กะตุจ กะมรา-ชม ดัก ก็ อัด เค็ม อด มะฮอม.
 nose PRON.-Chom 3 LNK give fragrant wood Agar.wood.

həj kɔː tʰaŋ ʔu:t ma.hɔːm nɛːm tak.poː jə.jɛ ce:w mat.
 เฮย ก็ ทิ้ง อด มะฮอม เน้ม ดัก.โป เยอะ.แยะ เจว หมด
 NSIT LNK see wood Agar.wood tree big plentiful go all.

kəmraː-cʰom dak kɔː ʔoːc kəta:n bɔːŋ ʔu:t ma.hɔːm rəj wic.
 กะมรา-ชม ดัก ก็ โจอ กะตาน บอง อด มะฮอม ร็ย วิจ
 PRON.-Chom 3 LNK take axe pierce wood Agar.wood look more.

həj dak kɔː tʰaŋ kɛːn ma.hɔːm. wən tʰən kəmraː-cʰom dak loj
 เฮย ดัก ก็ ทิ้ง แก่น มะฮอม. วัน ทั้น กะมรา-ชม ดัก ล็ย
 NSIT 3 LNK see core Agar.wood. day that PRON.-Chom 3 then

ʔi:n ma.hɔːm kra:k klap tɔŋ jə kwàː tʰɨk.ʔa:w.
 อีน มะฮอม กราก กลับ ต้อง เยอะ กว่า ทุก.อาว
 get Agar.wood carry return home much COMP every day.

เนื้อเรื่อง ไม้หอม

น้ำชมมีอาชีพหาไม้หอมขาย เขาจะนำไปขายพอให้มีเงินซื้อกะปิซื้อพริกไว้กินเป็นปี ๆ น้ำชมหาไม้หอมไม่รู้กี่ครั้งต่อกี่ครั้ง
 วันหนึ่งในช่วงหน้าแล้ง น้ำชมหาเบบียงไปคนเดียว หาไม้หอมไปเรื่อย ๆ พอเห็นไม้หอม น้ำชมก็วางเบบียงลง
 แล้วเขาก็ใช้ขวานปูลูเจาะต้นไม้หอมดู แต่ก็ไม่พบแก่นไม้หอมเลย น้ำชมก็เลยไปต่ออีก เขาไปขึ้นเขาลงหุบเขา และเข้าป่าลึกไปเรื่อย ๆ
 เขาเดินไปไกลไกลเท่าไรก็ไม่ทันรู้ตัว จมูกของน้ำชมได้กลิ่นหอมของไม้หอมเข้า แล้วเขาก็พบไม้หอมต้นใหญ่มากมายเต็มไปหมด
 น้ำชมเลยเอาขวานปูลูเจาะไม้หอมดูอีก แล้วก็เห็นแก่นไม้หอม วันนั้นน้ำชมเลยได้ไม้หอมกลับบ้านมากกว่าทุกครั้ง

Free translation: **Fragrant Agar wood**

Uncle Chom earns his living by searching for the fragrant Agar wood. He takes it to sell and buy enough preserved shrimp paste and chili to eat for several years. Uncle Chom goes looking for the fragrant Agar wood most of the time. One day in summer time, he takes some food and goes deep into the forest looking for the fragrant Agar tree. When he finds the wood, he puts down the food and, with a Pulu axe, digs into the trunk of the tree but is unable find the core of the fragrant wood. He goes up and down hills, into the deep forest. He does not know how far he has gone. Then he smells the fragrance of the Agar wood. He sees several big Agar trees. He uses his Pulu axe to dig into the trunk of the tree and find the fragrant core. He then goes home with a lot more fragrant Agar wood than before.

ข้อมูลอ้างอิง

ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). **คู่มือระบบเขียนภาษาไทยของอักษรไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัท ธนาเพรส จำกัด.

Suwilai Premsrirat. (2018). "Orthography Development: A Tool for Language Revitalization and Preservation of Local Wisdom".

In Premsrirat, S. and Hirsh, D. (Eds.). *Language Revitalization: Insights from Thailand*. Bern, Switzerland: Peter Lang CH.